

ÅRSPLAN KÅRVÅG BARNEHAGE

2025- 2026

Ingelill Fladseth
AVERØY KOMMUNE

Innhold

VELKOMMEN TIL KÅRVÅG BARNEHAGE!	2
KORT OM BARNEHAGEN VÅR.....	2
VISJON FOR KÅRVÅG BARNEHAGE:.....	2
Avdeling Blåbærtua	4
Avdeling Moseskogen.....	5
BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	6
Omsorg	6
Leken	6
Læring	8
Barns Medvirkning	9
Samarbeid mellom Hjem og Barnehage.....	10
Overganger	11
BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET.	12
Planlegging	12
Dokumentasjon.	13
BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER.....	13
Voksenrollen og tilstedeværelsen	14
Årshjul Psykisk helse.....	15
Språk og skriving i et inkluderende fellesskap Feil! Bokmerke er ikke definert.	
«La mæ få klar de sjøl».....	17
Livsmestring og Helse	18

Måltider og Kosthold.....	19
BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	20
AKTIVITETER OG PEDAGOGISK MATERIALE VI HAR TILGJENGELIG VED BEHOV	23
Snakkepakken	23
Tall og Språksprell	24
Trampoline	25
Språkleker	25
Steg for Steg.....	26
Grønne tanker glade barn.	26
Jeg kan jeg klarer.....	26

VELKOMMEN TIL KÅRVÅG BARNEHAGE

Årsplanen inneholder informasjon om vår måte å jobbe med barna på, samtidig som det skal være et verktøy for foresatte og personalet.

Denne årsplanen bygger på foreldremøte og planleggingsdager for personalet høsten 2025, samt lov om barnehager og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Vår årsplan er tredelt og består av følgende plandokumenter: (1) informasjonshefte (2) årsplan og (3) månedsplaner.

1. Informasjonsheftet blir sendt ut til nye foreldre hvert år og inneholder generelle opplysninger om barnehagen.
2. Årsplana inneholder barnehagens pedagogiske grunnsyn, ei oversikt over hvordan vi jobber med planlegging, dokumentasjon og vurdering, en beskrivelse over viktige samarbeidspartnere, utdrag og henvisning til lovverket barnehagen skal forholde seg til, og barnehagens satsningsområde barnehageåret 2024- 2025.
3. Månedsplanene blir sendt ut via appen til foreldrene i begynnelsen av hver måned og er lagt opp som en kalender med ei grov skisse over aktiviteter og turer som er planlagt i kommende periode.

KORT OM BARNEHAGEN VÅR

Kårvåg barnehage er en 2 avdelings barnehage med plasser for barn i alderen 0-6 år. Vi deler barna i to grupper etter alder. 0-3 åringene utgjør småbarnsavdelinga vår Blåbærtua, og 3- 4 og 5 åringene utgjør storbarnsavdelinga vår Moseskogen.

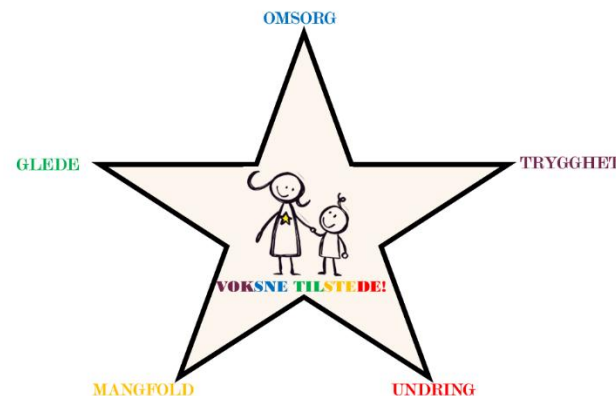
I deler av dagen blir barna delt inn i mindre kjernegrupper innad i avdelingene for å sikre god voksentetthet og oppfølging av enkeltbarnet. Vi vil at alle barn blir sett og satt pris på for sitt unike

selv i løpet av barnehagedagen, og gruppetid i små grupper med få barn og en voksen har blitt en verdifull og verdsatt del av dagen for både store og små etter at vi satte i gang med kjernegruppetid høsten 2012.

Vi som jobber her er glade i jobben og barnehagen vår og er stolte over å ha verdens viktigste jobb.

Vi vil jobbe for at ditt barns hverdag skal bli preget av omsorg og lek, og fremme læring og danning, i samarbeid med dere som foresatte.

Vi i Kårvåg barnehage takker dere foreldre for den tillit dere viser oss ved å la oss ta del i deres barns barndom og vi skal gjøre vårt aller beste i samarbeid med dere for å gi ditt barn et godt pedagogisk tilbud.

VISJON FOR KÅRVÅG BARNEHAGE:

Omsorg, trygghet og glede, undring, mangfold og voksne tilstede

Omsorg

- Bygge gode relasjoner (gjennom nærhet og tilstedeværelse)
- Se hverandres omsorgsbehov og ivareta dem
- Oppmuntre barnas egne omsorgshandlinger
- Hjelp/støtte hverandre
- Møte hverandre med interesse
- *alt dette danner grunnlag for trygghet og trivsel*

Trygghet

- Forutsigbare rammer
- Stabile, omsorgsfulle voksne
- Støtte til å tørre å være den man er
- Føle tilhørighet til et fellesskap
- Kunne sette grenser for seg selv og respektere andres
- *Vi må være trygge for å kunne utvikle oss*

Undring

- Rom for samtaler og refleksjon
- Å kunne se ting fra flere sider (synliggjøre ulike meninger)
- Fantasi og hverdagsdrømmer
- Eksperimentering og utforsking
- Se barnas perspektiv
- Bruke sansene (lytte, se, høre, føle)

Mangfold

- Likeverd - alle skal føle at de er like verdifulle
- Respekt og toleranse for hverandres ulike behov og væremåte
- Åpenhet
- Samarbeid
- Se det positive i hverandre fremfor det negative

Glede

- Mestringsopplevelser og tro på egne evner
- Humor, tull og tøys (uhøytidelighet)
- Delt glede er dobbel glede
- Hverdagsmagi
- Lekens verden
- Vennskap - gleden over å være sammen
- Gjøre andre glad

Avdeling Blåbærtua

På Blåbærtua er barna i alderen 1-3 år. Her legges det vekt på at barna skal få en så myk og god overgang fra hjem til barnehage som mulig. Det legges vekt på at de skal få trygge og forutsigbare voksne å forholde seg til, og det får de gjennom primærbehovene trygghet og omsorg.

Livet på Blåbærtua er preget av rutiner, omsorg, hverdagslige gjøremål, fysiske aktiviteter, trygghet, lek, humor og latter.

Vi har fokus på fellesskap og vennskap. De skal lære seg å samhandle med andre, både mellom barn-barn, og barn og voksne.

De skal lære seg å vise omsorg for andre, og vi voksne skal legge til rette for at barna utvikler sin omsorgsevne. Det kan blant annet stimuleres i lek, måltid, håndvask og påkledning. Vi voksne veileder barna i turtaking, daglig dialog, å lytte, å dele og hjelpe hverandre.

De voksne på Blåbærtua 2025-2026:

Sigrid Anne Folland Hagen: Pedagogisk leder

Line Greger Pettersson: Barnehagelærer 100%

Susana Rosario V. Jeraldo: Assistent 45%

Wenche Hansen: Assistent 45%

Ellen Kanestrøm: Assistent 80%

Birgithe Torhaug: Fagarbeider 60%

Gunhild Skutholm Nedreberg: Fagarbeider 55 %

Ingelill Fladseth: Enhetsleder/Barnehagelærer

Torhild Ødegård: Vikar

Hildegunn Bjellvåg: Vikar

Gunn Tove Bøe: Vikar

Martine Hagen: Vikar

Nathalie Haldorsen: Lærings

Avdeling Moseskogen

På Moseskogen holder 3- 6 åringene våre til. Vi deler oss i kjernegrupper i deler av barnehagedagen hvor vi da holder på med lek og aktiviteter i grupper på 6 - 8 barn og en voksen.

Alle smågruppene på Moseskogen har fast turdag minst en dag i uka, og da besøker vi som oftest gapahuken vår i skogen. I tillegg har vi faste, alderstilpassede aktiviteter hver torsdag. Førskolebarna har skoleforberedende aktiviteter, 4-åringene har «Språkleker», og 3-åringene følger et motorisk pedagogisk opplegg som heter «Jeg kan-jeg klarer». (mer om disse står lenger ned i årsplanen) Felles for disse aktivitetene er at de blant annet stimulerer språk, motorikk, evnen til samarbeid, turtaking o.l. og at de kan tilpasses barnas alders- og modningsnivå

Det mest grunnleggende for oss på Moseskogen, er at barna skal ha det bra. For at man skal utvikle seg, er det helt nødvendig at man føler seg trygg og trives. Vi ønsker at alle barna skal føle tilhørighet til gruppa, og at hver og en av dem føler seg som en viktig del av fellesskapet. Vi jobber hele tiden med relasjonsbygging, barn- barn, voksen- barn og voksen-voksen, og vi har fokus på positiv selvhevdelse, det å lytte til hverandre, se hvordan andre har det, dele, hjelpe hverandre og erfare at alle er forskjellige. Det skal også være rom for alle typer følelser - ingen ting er «feil». Vi har lov til å være både glade, sinte og triste, og skal få hjelp til å lære å takle og sette ord på disse følelsene.

Leken og kreativiteten skal til enhver tid få stor plass på denne avdelingen, og vi er glade i estetiske fag som musikk, bevegelse, ulike formingsaktiviteter, bøker, og dramalek. Vi legger til rette for at

barna skal få uttrykke seg på forskjellige måter, og at de skal få utvikle og bruke kreativiteten sin på en positiv måte.

I tillegg legger vi stor vekt på mestring. Vi jobber med selvstendighetstrening blant annet i forhold til påkledning og måltider, og vi har som mål at barna skal klare mest mulig selv. Alle skal få oppleve å kjenne på mestringsfølelsen over det de får til, og vi skal rose og oppmuntre hverandre fremfor å kritisere hverandre. Det er nesten ingen grenser for hva vi kan klare, bare vi prøver! Kanskje kan vi også inspirere hverandre?

De voksne på Moseskogen 2024- 2025:

Maren Austad Naasen: Pedagogisk leder 100%

Stine Blix Dyrseth: Barnehagelærer 100%

Ann Kristin Hansen: Barnehagelærer 80%

Valerie De Bree: Assistent 100%

Grete Leithe Hansen: Assistent 80%

Ingelill Fladseth: Enhetsleder/ Barnehagelærer

Martine Hagen : Vikar

Hildegunn Bjellvåg: Vikar

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

«Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.» RP-17.

Hva gjør vi:

- Personalet bruker god tid på å bli kjent med nye barn og legger til rette for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel.
- Vi gjennomfører førstesamtale med alle nye barn og har et tett samarbeid.
- Personalet gjør seg kjent med barnet og dets reaksjonsmønster, f.eks hvordan barnet reagerer når det er trøtt, sulten, er i nye situasjoner etc. Personalet ivaretar barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Personalet er der barna er; tett på og tilstede med kropp og hode. Vi setter oss ned på gulvet med barna og det er lov å sitte på fanget.
- Personalet støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.
- Personalet møter alle barn med åpenhet, varme og interesse.

- Personalet veileder barna til å se følgene av egne handlinger, både positive og negative. Vi tar i bruk det pedagogiske opplegget- «Steg for steg» og «Grønne tanker glade barn»
- Personalet viser humor, glede og omtanke for fellesskapet. Vi jobber kontinuerlig for å opprettholde et godt arbeidsmiljø.

Leken

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes», RP-17

Vi ser på leken som barnets **viktigste virksomhet**, og legger til rette for ulike typer lek i barnehagen. Vi skal gi barna gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Vi skal inspirere og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.

Hva gjør vi:

- Personalet gir barnet tid til å leke.
- Personalet legger til rette for allsidig lek og gir barna tilgang til ulike lekematerialer.
- Personalet deler barna inn i mindre grupper.
- Personalet legger til rette for både tilrettelagte og frie aktiviteter og turer

- Det legges til rette for opplevelser som kan tilføye leken noe nytt. (Besøk av brannbil, besøk til andre barnehager, besøke bibliotek, formidle eventyr, teater etc) Barna får inntrykk som de kan uttrykke i leken.
- Personalet er tett på i leken, er støttende, tilgjengelig og passer på at alle barn blir inkludert.
- Viser humor og glede.
- Har fokus på barnas relasjoner og positive selvhevdelse i utelek/uteaktiviteter og er tett på og tilstede når barna trenger hjelp og veiledning.

Danning- Personalet skal være gode rollemodeller for barna ved å fremme solidaritet og samhold, og vil veilede og være tilstede når barna sakte og sikkert tar sine steg mot det å være deltaker i et demokratisk felleskap.

Læring

«Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser», RP-17.

Læring er en prosess barnet befinner seg i kontinuerlig. De lærer om seg selv og om andre mennesker gjennom sosialt samspill og lek. En kan skille mellom formell og uformell læring. Den formelle læringen er den som styres av de voksne, som f.eks temastund/morgenmøter og andre planlagte aktiviteter. Den uformelle læringen oppstår i hverdagssituasjoner, som under lek, måltid og påkledning.

«Barn skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt», RP-17

Hva gjør vi:

- I barnehagen deltar barna aktivt gjennom dagen og lærer ferdigheter og egenskaper hovedsakelig gjennom førstehåndserfaringer. De lærer for eksempel praktiske egenskaper gjennom å hjelpe til med matlaging, borddekking, smøre maten sin, kle på seg det man klarer selv. Sosialt, spillmessig og språkmessig mottar og bidrar barna til hverandres læring blant annet gjennom å delta og være tilstede i forskjellige former for samlinger og; spesielt i det vi ser på som barnehagebarnets viktigste virksomhet, nemlig LEK.
- Vi legger vekt på barns samspill med andre og at barn tidlig får oppleve vennskap. Gode relasjoner er en forutsetning for læring. Viser til vårt satsingsområde om relasjoner og sosial kompetanse.

- Barnet får etter alder erfare ulikt materiell, arbeidsmetoder og aktiviteter gjennom de sju fagområdene. (se progresjonsplan)
- Personalet støtter barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skaper forståelse og mening sammen med dem.
- Førskolegruppe- skoleforberedende aktiviteter og tema gjennom Trampoline.
- Språklek og andre språkfremmende aktiviteter på morgenmøter.

Barns Medvirkning

Prinsippet om barns rett til medvirkning er slått fast i barnehagelovens formålsbestemmelse og utdypet i barnehagelovens §3. Vi finner det også omtalt i Rammeplan for Barnehagens innhold og oppgaver, samt i FNs Barnekonvensjon.

Der står det blant annet at barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen, men hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten til medvirkning praktiseres, vil være avhengig av barns alder og funksjonsnivå. Rammeplan for barnehagen sier også at synet på barn og barndom vil ha konsekvenser for hvordan personalet forstår barns medvirkning.

For oss i Kårvåg barnehage handler barns medvirkning mye om at hvert enkelt barns "stemme" skal bli hørt, og at barn tidlig skal erfare at de har viktige bidrag til barnehagens liv og innhold.

Mål:

- Barnet skal få delta i beslutningsprosesser.
- Barnet skal bli tatt på alvor og respektert for sine synspunkter.
- Barnet skal få oppleve tilknytning og felleskap.
- Barnet skal få påvirke sin hverdag.
- Barnet skal kjenne at det kan utøve sin selvbestemmelse og uttrykke egne intensjoner.
- Barnet skal støttes til å leve seg inn i andres situasjon og ta hensyn til andre.

Hva gjør vi?

- Vi voksne deler barna i mindre grupper slik at vi lettere fanger opp hvert enkelt barns innspill og interesser.

- Barna skal daglig få være med å velge aktiviteter, og hvor de vil leke.
- Personalet oppfordrer barna til å fortelle om seg selv, interesser, etc.
- Personalet skal la barna være deltakende i å lage regler og hjelpe hverandre å holde dem.
- Personalet skal la barna ta del i praktiske gjøremål ut fra egne premisser.
- Personalet skal planlegge tema/ aktiviteter ut i fra barnas interesser og lek.
- Personalet skal være anerkjennende i vårt møte med barnet/barna.
- Personalet skal lytte til det barn sier med både ord og kroppsspråk.
- Personalet gir barnet frihet, med mulighet for selv å styre sin hverdag innenfor grenser som de kan mestre i forhold til alder og utvikling.
- Personalet i barnehagen viser fleksibilitet i bruk av planer.
- Personalet er åpne for barnets spontanitet og opplevelser underveis.

Samarbeid mellom Hjem og Barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» jf. barnehageloven § 1, RP-17.

For å sikre et godt samarbeid med hvert barn sitt hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (Lov om barnehager §4) Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnegruppene. Foreldrerådet sitt arbeidsutvalg (FAU) er valgt av foreldrene. Foreldrerådet i Kårvåg barnehage består av 3 representanter fra hver avdeling.

Foreldrerådet skal fremme fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte, ansatte i barnehagen og eiers representant.

Foreldresamarbeid gjennom barnehageløpet

- **Informasjon** om barnet ved henting og bringing
- **Førstesamtale** når barnet starter i barnehagen (også ved bytte av avdeling)
- **Foreldresamtale** høst og vår
- **Månedsbrev** et lite sammendrag av det vi har holdt på med i barnehagen sendes ut på mail i slutten av måneden
- **Innhenting av tillatelse** dersom barnehagen ser at barnet kan ha behov for observasjon av eksterne instanser som for eksempel PPT eller helsesøster i forhold til motorikk, språk, sosiale vansker etc.
- **Innhenting av tillatelse** i forbindelse med overføringssamtale i overgangen til skole.
- Samarbeide om **utarbeiding** av enkle utviklingsplaner for enkeltbarn, hvis behov.

Foreldrerådets arbeidsutvalg

2025-2026

Medlemmer

Maxim Galashevskiy	Foreldrerepresentant Blåbærtua
Solveig Kongshaug	Foreldrerepresentant Blåbærtua
Gunn Eva Kippernes	Foreldrerepresentant Blåbærtua
Marte Sofie Leithaug Guddal	Foreldrerepresentant Moseskogen
Hilde Bullgård	Foreldrerepresentant Moseskogen
Signhild Kongshaug	Foreldrerepresentant Moseskogen

Samarbeidsutvalget

2024- 2025

Medlemmer

Ingelill Fladseth	enhetsleder, saksbehandler og sekretær for samarbeidsutvalget
Maren Austad Naasen	Ansattes representant
Leder av FAU	

Overganger

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplan for barnehagen)

Barnehagen har en egen plan for tilvenning i barnehagen og for interne overganger mellom avdelingene.

Averøy kommune har en egen plan for overgang mellom barnehage og skole. (Planen ligger som vedlegg ute på den kommunale hjemmesiden til Kårvåg Barnehage). Barnehagen kartlegger hvilken skole barnet skal gå på og sammen med foreldre/foresatte følger vi planen for overføring til skolen. Førskolebarna vil i løpet av det siste året i barnehagen dra på turer til skolens område, for å gjøre seg kjent, og i løpet av våren besøke klasserom og SFO. Førskolebarna følger også et kommunalt vedtatt pedagogisk opplegg som heter Trampoline det siste året de går i barnehagen. Argumentet for dette er at alle barna i kommunen skal ha en felles plattform å starte på når de begynner i skolen.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET.

« Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen», RP -17

Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten», RP-17.

I Kårvåg barnehage har vi følgende praksis:

- Vi planlegger og reflekterer på personalmøter en gang per måned
- Vi planlegger og reflekterer på avdelingsmøter annenhver uke
- Vi planlegger og reflekterer på barnehagelærermøter annenhver uke.
- Samtaler med barn og foreldre
- Observasjoner
- Kunnskap om barns trivsel og utvikling

Dokumentasjon.

I Kårvåg barnehage har vi følgende praksis:

Vi tar i bruk ulike metoder og dokumenterer på ulike nivå. Våre planer, mål, praksis og arbeidsmåter er nedfelt og synliggjort gjennom:

- **Årsplan**- Kan lastes ned på barnehagens hjemmeside.
- **Hjemmeside**- Her finner du linker til barnehagens forskjellige styringsdokumenter.
- **Informasjonshefte**- Deles ut til nye foreldre.
- **Månedspan**- Legges ut i appen hver måned
- **Ukesbrev**- legges ut i appen hver fredag.
- **Progresjonsplan**- Årsplan og interne arbeidsdokumenter.
- **Åpen Facebookside** med små drypp av barnehagehverdagen gjennom året. (Bilder av barn skal være ikke identifiserbare gjennom ansikter. Barn som ikke tillates avbildet av foreldre blir ikke lagt ut på denne siden)

BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

Barnehagens arbeidsmåter skal ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse og gi barna muligheter for medvirkning i dagen sin. Vi bruker varierte arbeidsmåter opp mot enkeltbarn og barnegruppen for å gi nye erfaringer og opplevelser gjennom planlagte og spontane aktiviteter. Vi har ulike pedagogiske verktøy og materiale tilgjengelig som vi bruker i større og mindre grad gjennom barnehageåret, ved behov.

Vi legger til rette for progresjon i barnehagen, for at alle skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Progresjonsplanen for Kårvåg barnehage ligger sammen med andre styringsdokumenter på vår kommunale hjemmeside.

Digitale verktøy som vi bruker i det pedagogiske arbeidet er blant annet fotoapparat, Ipad/datamaskin, kopimaskin, projektor, mobil. Barnehagen er en av barnets første digitale arenaer parallelt med hjemmet de første leveår og en bidragsyter til barnets digitale dannelse.

Digital Dannelse

Barnehagen skal bidra til å gi barn en gryende forståelse av eierskap til egen kropp og «selv» i forhold til det å bli foreviget gjennom ulike typer digitale verktøy, som det å bli tatt bilder av eller filmet i ulike situasjoner.

Voksenrollen og tilstedeværelsen

«Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barna i grupper, mellom barn og personalet og mellom personalet og foreldre», RP -17.

Vi i Kårvåg barnehage jobbet barnehageåret 2018-2019 mye med voksenrollen og tilstedeværelsen. Vi har jobbet både enkeltvis, i grupper og avdelingsvis med temaet. De områdene vi har hatt hovedfokus på er tilstedeværelsen i uteleken, under måltider og i overgangssituasjoner. Her er det vi har jobbet frem så langt.

Uteleken

- Personalet fordeler seg på uteområdet, der det er en voksen fra før trengs det ikke flere.
- Alltid 2 voksne ute når alle barna på Moseskogen er ute, alltid 2 voksne på turdager. På Blåbærtua alltid 3 voksne ute på full barnegruppe.
- Vi skal ned på nivå med barna og tett på. Øye til øye kontakt når man snakker sammen.
- Den 1.voksne som går ut tar med navnelista ut og har ansvar for den, og oppfølging av lista. (Ansvar for å gi lista til en annen hvis en selv skal involvere seg i lek og andre aktiviteter). Telling og registrering skal skje hvert 20. minutt.
- Vi skal være obs på barn som leker alene over lengre tid. (Observer om det er selvvalgt eller ikke). Hjelp barnet inn i lek hvis det ikke er selvvalgt.
- Vi skal støtte, veilede, delta i lek der det passer på barnas premisser.

- Vi skal være åpne for deltakelse på barnas premisser. Veilede ved behov, men også gi rom for å løse konflikter selv.
- Vi skal støtte, veilede og hjelpe barn som trenger det inn i lek og samhandling med andre.
- Vi gir omsorg til barn som har behov for trøst, å bli sett og bekreftet

Måltider

- Personalet skal holde seg mest mulig i ro ved bordet under måltider
- Vi tar et overblikk over bordet og ser etter at vi har det vi trenger før vi setter oss ned.
- Finner vi ut at vi mangler noe undermåltidet trenger vi det ikke. (Hvis en MÅ gå fra sier vi hva vi skal til barna)
- Vi skal skape rom for gode samtaler der alle kan delta og bidra.
- Vi skal veilede barna i folkeskikk og høflighet.
- Vi skal være gode rollemodeller for barna.

Overgangssituasjoner fra gruppetid til hvilestund på Moseskogen.

- Ansvarlig voksen på gruppa gjennomfører dogang med gruppa si.
- Gruppene holdes i ro på egnet rom eller ved bord helt til det er klart for hvilestund.
- Alle voksne gjennomfører dogang og avslutter gruppetida til hvilestunda starter.
- Den som har ansvar for hvilestunda gjør klart rommet halv 11 så det ikke blir noe venting.

Årshjul Psykisk helse

I Averøy jobbet vi våren 2019 med å lage et årshjul for psykisk helsearbeid på helsestasjonen, barnehagene og skolene. På barnehageområdet har arbeidet vært ledet av styrer i Bremsnes barnehage og styrer i Kårvåg barnehage. Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra alle barnehagene i kommunen, samt spesialpedagog i kommunen. Vi har sammen forankret dette arbeidet i hele barnehageorganisasjonen, og lagt fram en skisse til årshjul

Skolene og helsestasjonen har eget årshjul, med samme hovedtema i gjennom året. Representanter fra barnehagene, skolene og helsestasjonen, barnevern og psykisk helseteam i kommunen har deltatt i dette arbeidet. Det hele er initiert av fagsjef for oppvekst i kommunen.

De fire hovedtemaene vi skal jobbe med er følgende på alle enheter:

1: fra skole- og barnehagestart til høstferien: FELLESSKAP

2: fra høstferien til juleferien: DEMOKRATI OG MENNESKEVERD

3: fra juleferien til påskeferien: SKAPERGLEDE OG UTFORSKERTRANG

4: fra påskeferien til sommerferien: FOLKEHELSE OG LIVSMESTRING

Noen psykiske lidelser er arvelige, mens mange psykiske problemer skyldes spesielle hendelser eller påvirkninger i hverdagen fra miljø, andre igjen kan skyldes en kombinasjon av disse. Å ikke ivareta sin psykiske helse kan gi vansker med å finne en trygg forankring i livet. Ved å styrke den psykiske helsen helt fra man er små, gjør at man bedre rustet til å møte livets utfordringer. Mer åpenhet om psykisk helse kan føre til:

- At det blir lettere å dele tanker med andre, og å gi og få støtte.
- Mindre tabu og skam rundt psykiske utfordringer.
- Å styrke den psykiske helsen.
- Et mer inkluderende nærmiljø, arbeidsmiljø og skolemiljø.
- Et rausere samfunn.

Alle har en psykisk helse, og den er det viktig å ta vare på!

Matematikk i et inkluderende fellesskap

Vi er med i et prosjekt gjennom Nettverk Nordmøre sammen med skolene på Averøya og alle andre kommuner på Nordmøre. Averøya har Nå læringslæypa matematikk som satsingsområde de neste 3 årene. Vi blir kurset gjennom Nettverk Nordmøre og vi har valgt ut to utviklingslærere i barnehagen som følger opp prosjektet sammen med resten av personalet. Utviklingslærerne er på to til tre samlinger i løpet av året. Hos Blåbærtua er det Sigrid Anne som er utviklingslærer og på Moseskogen er det Maren som er utviklingslærer.

«La mæ få klar de sjøl»

Et prosjekt med fokus på barns mestring i et ergonomisk tilpasset miljø og med voksne som gode veiledere.

Høsten 2016 startet vi opp med et ergonomi- prosjekt som heter «La mæ få klar det sjøl» i barnehagen. Dette er et pedagogisk opplegg som handler om god ergonomi i barnehagen, for liten og stor. Per 2019 føler vi at det meste vi vedtok 2016 nå er godt implementert i vårt daglige virke. Vi ser blant annet resultater i at barna tidlig kler på seg det aller meste selv i garderoben og er flinke til å rydde kopp og fat etter seg etter måltider.

Ergonomi for voksne kjenner vi godt til fra tidligere HMS- arbeid i barnehagen og det handler blant annet mye om å redusere repetitive belastninger i arbeidssituasjon for de voksne. Gjennom tverrfaglig arbeid ønsker vi å se på sammenhengen mellom god ergonomi for voksne og et godt pedagogisk tilbud til barna. Ved å sette fokus på og oppmuntre barns iboende vilje og evne til å klare selv samtidig som vi vil legge til rette det fysiske miljøet håper vi det oppstår en vinn- vinn situasjon for begge parter.

Ved å jobbe på denne måten tror vi barna får gode forutsetninger for utvikling og læring gjennom å klare mest mulig selv i alle situasjoner de er oppe i løpet av barnehagedagen, og de ansatte kan bedre sin helse ved å unngå unødvendige belastninger. Vi ønsker å bevisstgjøre oss selv og våre arbeidsmåter sett i sammenheng med barnas mestring og medvirkning.

Våre mål for dette prosjektet:

- Å styrke barnas utvikling ved å la dem klare selv, med hjelp av de voksne som veiledere.
- Å fremme personalets helse og forebygge arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager

Livsmestring og Helse

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing». RP-17.

Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må vi håndtere, stoppe og følge opp dette. Viser her til handlingsplan for mobbing som vi har utarbeidet i Kårvåg barnehage og som vi følger hvis et barn opplever dette. Vi jobber hele tiden med positive relasjoner mellom barn-barn, barn-voksen og mellom voksen -voksen.

«Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen» RP-17.

I løpet av dagen blir barna delt inn i mindre kjernegrupper for å sikre god voksentetthet og oppfølging av enkeltbarnet. Vi vil at alle barn blir sett og satt pris på for sitt unike selv i løpet av barnehagedagen, og gruppetid i små grupper med få barn og en voksen har blitt en verdifull og verdsatt del av dagen for både store og små etter at vi satte i gang med kjernegruppetid høsten 2012.

I løpet av dagen gjennomfører vi også Yoga, hvilestund, lesestund eller frivillig massasjestund. Dette er avslappende aktiviteter både store og små har behov for og setter stor pris på.

Måltider og Kosthold

«Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» RP-17.

Barnehagen er en pedagogisk og helsefremmende institusjon. Arbeid med helse, måltider, kosthold og hygiene er nedfelt i barnehageloven, rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og forskrift for miljøretta helsevern i barnehager og skoler.

- Vi sørger for god hygiene før og under måltidene og ved oppbevaring og tilberedning av mat.
- Vi tilbyr frokost, lunsj og ettermiddagsmat i barnehagen.
- Det blir satt av god tid slik at barna får i seg tilstrekkelig med mat.
- De voksne tar aktivt del i måltidet sammen med barna.
- Vi legger til rette for et fungerende og trivelig spisemiljø i små grupper fordelt på ulike rom.
- Vi ivaretar måltidets pedagogiske funksjon.
- Vi tilbyr variert mat med varierte smaksopplevelser.
- Drikke til måltidene er melk eller vann.
- Vann er tørstedrikk mellom måltidene.
- Barna har hver sin navnete drikkeflaske som vaskes hver dag.

- De fleste markeringer og feiringer gjennomføres med servering av sunn mat og drikke.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

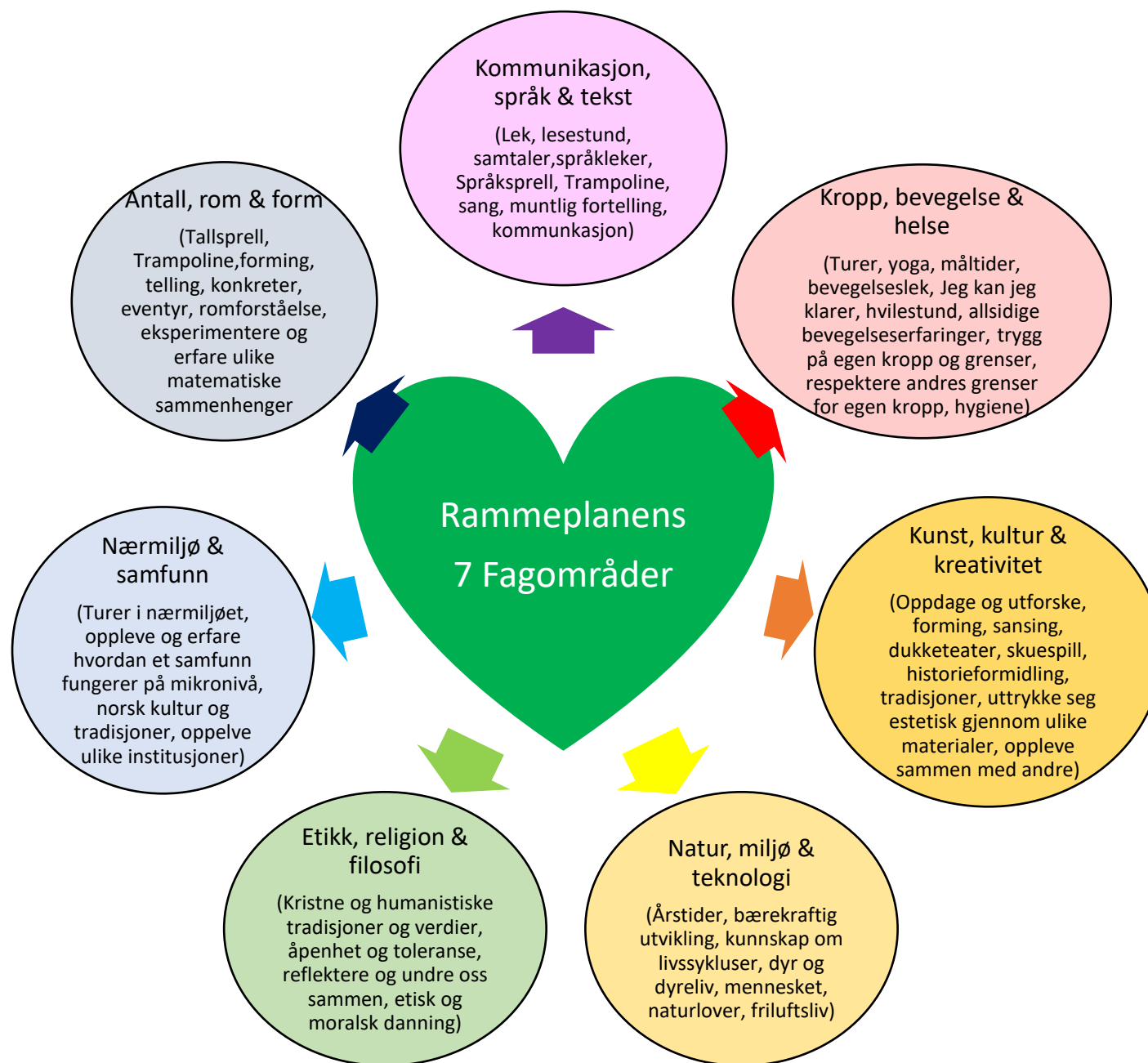
Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Jamf. Udir.no)

Barnehagens arbeidsmåte er i stor grad tverrfaglig, og fagområdene vil derfor sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være presentert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med lek, hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet.

Arbeidet med de 7 fagområdene tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppas sammensetning og øvrige forutsetninger. Lærestoff, arbeidsmåter, utstyr og organisering legges til rette med tanke på barnets ulike behov. Vi skal etter beste evne sørge for at alle barn skal få like muligheter til å møte utfordringer som svarer til deres utviklingsnivå.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen. (Jamf. Udir)

AKTIVITETER OG PEDAGOGISK MATERIALE VI HAR TILGJENGELIG VED BEHOV

Snakkepakken

Snakkepakken er et pedagogisk språkverktøy som vi bruker mye i små og store samlinger sammen med barna. Dette er uavhengig av språkferdigheter, alder og morsmål. Opplegget brukes i større eller mindre grad i alle aldersgrupper. Målet er at barna skal forstå hva andre sier, uttrykke seg selv, og bruke ulike funksjoner av språket, som for eksempel: spørre, fortelle og informere. I tillegg er hensikten at språket skal bli et godt redskap for tanken. Det viktigste for språkinnlæring er at det er lystbetont og at barna synes det er morsomt.

Snakkepakken er satt sammen av rundt 150 gjenstander, spill og bøker, som kan kombineres i flere ulike sammenhenger for å gi stor fleksibilitet. Innholdet er nøye gjennomtenkt og satt sammen for å kunne dekke seks nærværende, grunnleggende og viktige områder for barn: MAT-KLÆR-KROPP-HUS-DYR-FARGER.

Fakta:

- Verktøy for å bygge språk
- Motiverer og gir lystbetont bruk av språket
- Barn får se, høre, røre og gjøre
- Håndgripelig og konkret støtte
- Tåler ivrige barnehender
- En god venn i samlingsstunden
- Synliggjøre fortellinger, lek, sanger og regler
- Støtter barns helhetlige utvikling

Tall og Språksprell

Metodiske matematikk- og språkleker utviklet for bruk i barnehage. Vi i Kårvåg barnehage bruker det til 4 åringene. Formålet med lekene er å stimulere barnas matematiske, språklige, og spesielt fonologiske (lydmessige) bevissthet.

Tall- og Språksprell er delt inn i forskjellige områder med stigende progresjon. Gjennom lekpregede aktiviteter skal fireåringen få et grunnleggende matematisk språk, og en viss språklig bevissthet å bygge videre på i forhold til framtidig lese- og skrivetrening i skolen.

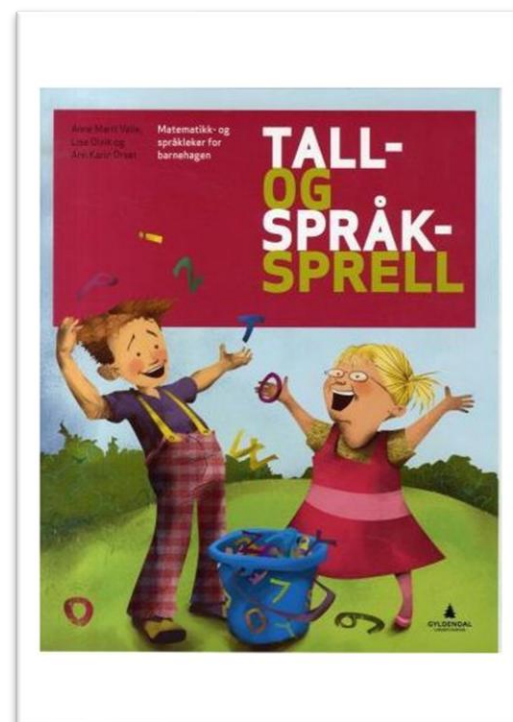
Aktivitetene er strukturert med hensyn til progresjon og gir samtidig rom for tilpasning til barna man til enhver tid arbeider med. Humor, undring, samspill og estetiske arbeidsmåter er vektlagt, og lekene er selvforklarende og enkle å ta i bruk. Permen inneholder også en rekke kort for visuell støtte i lekene.

Tallsprell tilbyr leker delt inn i fem områder:

- Rom og posisjon
- Former
- Antall og deling
- Mønster og likheter
- Mål og vekt

Språksprell tilbyr leker delt inn i følgende seks områder:

- Oppmerksomhet for lyd
- Rim og regler
- Stavelsesdeling
- Ordanalyse (forlyd-utlyd-fullstendig analyse)
- Ord og setningsbevissthet
- Morfembevissthet

Trampoline

Trampoline er et opplegg som er tilpasset førskolebarna. Barna får utdelt hvert sitt aktivitetshefte som de skal jobbe med gjennom året. Heftet gir en innføring i ulike tema og begrep barna vil møte når de begynner på skolen. Barna får blant annet kjennskap til og blir mer fortrolige med bl.a. mønster, måling, vet noe om størrelse og plassering, gjenkjenne ulike symbol m.m.

I Trampoline er oppgavene laget slik at barnet blir kjent med de ulike temaene på en måte som gjør at alle har mulighet til å mestre. Det er i tillegg til heftet lagt opp til ulike samarbeidsoppgaver, aktiviteter og leker som har som mål å styrke samhold og fellesskap i gruppa.

Trampolineøktene organiseres slik at det blir jobbet i smågrupper inne, på turer og ellers spontant i løpet av hverdagen.

Temaene barna skal bli kjent med er:

- Meg selv
- Mønster
- Former
- Måling
- Tall
- Plassering
- Sortering
- Stavelser
- Rim
- Symboler
- Bokstaver

Språkleker

For begge aldersgruppene, både over og under 3 år, gjennomfører vi språkgrupper/lekegrupper. På Moseskogen og på Blåbærtua gjennomføres dette i små grupper på samlinger og morgenmøter. Innholdet skal være systematisk oppbygd og vi tar i bruk blant annet konkrete fra snakkepakken mm. Vi jobber etter begrepsutviklingsplanen som er utarbeidet av spesialpedagogene på Averøya.

Steg for Steg

Gjennom dette opplegget lærer barna seg empati, det å forstå hva en selv og andre føler, sette seg i andres sitt sted og ha medfølelse for andre. De lærer å sette ord på hvordan bl.a. sinne kan føles og hva som kan gjøre en sint. I Steg for Steg programmet vil vi vise barna hvordan de kan stoppe opp, tenke seg om og velge en løsning som er til beste for seg selv og andre. Dette opplegget bruker vi mest med 0-3 åringen

Grønne tanker glade barn.

Psykologisk førstehjelp for barn. Hensikten med psykologisk førstehjelp er å stimulere barnas tanke- og følelsesbevissthet. Psykiske helseplager er en av vår tids store utfordringer. Å utvikle et vokabular og trygghet for å uttrykke tanker og følelser som barn, kan få stor betydning gjennom livet. Psykologisk førstehjelp er utviklet av psykologispesialist Solfrid Raknes. Materialet for de yngste barna er en kombinasjon av digitalt verktøy og en bok. I tillegg er det laget materiell til 18 samlingsstunder med flip-overs til bruk i barnehagen, som skal engasjere barna til samtale og de får gode forslag til hvordan man kan få det bedre med seg selv og med vennene sine. Dette opplegget bruker vi mest med 4- og 5 åringene.

Jeg kan jeg klarer

Opplegget inneholder ulike leker og samlinger som har fokus på primærmotorisk trening og sanse motorisk stimulering. Hovedmålet med dette opplegget er å sikre barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Barna får utvikle god kroppsbeherskelse og positive holdninger til aktiv bruk av egen kropp. Det er i utgangspunktet våre 3 åringer som gjennomfører dette.

